

Datum 2026-08-25
Diarienummer 2026-13927

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om slutredovisning av regeringsuppdrag om att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet, KN2026/00788

Klimat- och näringslivsdepartementet har skickat remissen till Göteborgs Stad för yttrande senast den 11 september 2026. Stadsledningskontoret har skickat remissen vidare till miljö- och klimatnämnden som fått i uppdrag att svara direkt till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun vill genom miljöförvaltningen lämna följande synpunkter.

Miljöförvaltningens synpunkter

Yttrandet kommer framför allt att fokusera på de förslag som lagts fram till regeringen.

Redovisning av åtgärder 2024 och 2025

Miljöförvaltningen ser positivt på valet och genomförandet av åtgärder som bedömdes behövas i både 2024 och 2025 års delredovisning.

Myndigheternas förslag till regeringen

Miljöförvaltningen anser att de förslag myndigheterna lämnar till regeringen är bra, men att några av förslagen kan förbättras eller utvecklas. De förslag slutredovisningen lämnar kommenteras nedan

5.1 Utred hur länsstyrelserna kan samverka med Center mot arbetslivskriminalitet

Miljöförvaltningen delar uppfattningen om att det bör utredas hur länsstyrelserna kan samverka med Center mot arbetslivskriminalitet när det gäller frågor som rör avfallsbrott.

Förvaltningen vill dock påpeka att det även bör utredas hur samverkan med kommunerna ska fungera.

Göteborgs Stad föreslår därför att regeringen ger Arbetsmiljöverket i uppdrag att tillsammans med utvalda referenskommuner och övriga myndigheter i Center mot arbetslivskriminalitet utreda hur kommunerna kan samverka med Center mot arbetslivskriminalitet inom frågor som rör avfallsbrott. Då avfallsbrottsligheten även påverkar andra delar av arbetslivskriminaliteten som också påverkar kommunens tillsyn som exempelvis olovliga boenden så föreslår staden att samtliga kommunens tillsynsområden bör vara en del av utredningen.

Motivering

Det är kommunerna som bedriver den största andelen tillsyn både inom avfallsbrottslighet och på andra områden. Eftersom den organiserade brottsligheten är multikriminell så träffar kommunernas tillsyn och kontroll de flesta områden där dessa aktörer verkar. Miljöförvaltningens erfarenhet är att samverkan med AKC inte fungerar jämbördigt på grund av definitioner i lagstiftningen kring informationsdelning. Återkoppling och informationsutbyte går långsamt eller uteblir, vilket försvårar kommunens möjlighet att agera proaktivt. Kommunikation och samverkan mellan kommunerna och AKC har en stor utvecklingspotential. Förvaltningen förstår att det är väldigt många kommuner att samverka med, men det är också därför detta behöver utredas. Det är välkänt att avfallsbrottsligheten utnyttjar alla former av gränser oavsett om det gäller myndighetsgränser eller geografiska gränser.

5.2 Utred om länsstyrelsens uppföljning och utvärdering av tillsynen i länet närmare bör regleras

Miljöförvaltningen tillstyrker delvis myndigheternas förslag om att utreda en författningsreglering av uppföljningen och utvärderingen av kommunernas miljöbalkstillsyn. Miljöförvaltningen anser dock alla myndigheter som genomför miljöbalkstillsyn behöver granskas och kontrolleras av en och samma kontrollmyndighet. Det är mer lämpligt att en oberoende kontrollmyndighet granskar kommunen.

Motivering

Länsstyrelsen är inte att betrakta som oberoende då den själv skulle påverkas om den bedömer att tillsynen måste tas över vid alltför allvarliga brister.

Förvaltningen menar att även länsstyrelserna behöver granskas. Avfallsbrottsligheten och annan organiserad brottslighet påverkar många samhällssektorer och myndigheter och det behöver vidtas ordentliga åtgärder för att bygga mer robusta system. Som exempel kan nämnas misstankarna om tjänstefel i samband med att anmäla miljöbrott i Norrbotten¹.

Det behöver säkerställas att verifierade kontroll- och tillsynsmetoder används av både den som granskar och den som granskas. Den granskning staten bedriver borde lämpligen vara certifierad för att säkerställa jämn och hög kvalitet i den granskning staten genomför. Förslagsvis ackrediteras verksamheten av SWEDAC.

Det bör även ingå i utredningen att svara på vilka delar som är viktiga att reglera i författning och vad som kan regleras i föreskrift.

5.3 Inför krav på miljöstraffsavgift kopplat till utsorteringskravet för bygg- och rivningsavfall

Miljöförvaltningen instämmer i myndigheternas förslag, men ser en risk med att straffsavgifterna kopplas direkt till omsättning då många kriminella inte redovisar korrekta uppgifter, vilket innebär att de mest kriminella kommer undan medan eventuellt mer seriösa företag med hög omsättning drabbas hårdare än de mer utstuderat kriminella verksamheterna.

¹ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbotten/anstallda-pa-lansstyrelsen-delges-misstanke-om-tjanstefel>

Övriga förslag från myndigheterna

Miljöförvaltningen tillstyrker de övriga förslagen från myndigheterna till regeringen och delar myndigheternas motiveringar och ser det som angeläget att gå vidare med dessa förslag. Förslagen är följande:

- Tillsynsmyndigheters möjlighet att kräva ersättning av verksamhetsutövaren för provtagnings- och analyskostnader
- Genomför de förslag till författningsreglering av samverkan som tagits fram av Miljöstraffrättsutredningen
- Förslag om att förlänga samverkan som idag bedrivs inom regeringsuppdraget för att inte få ett avbrott i samverkan

Miljöförvaltningen vill trycka på att det är särskilt angeläget att fortsätta samverkan för att undvika avbrott i utvecklingen av arbetet mot avfallsbrottslighet.

6. Myndigheternas åtgärder mot avfallsbrottslighet

Uppdragsmyndigheterna har identifierat fortsatta åtgärder och som avses genomföras 2026 och framåt. Följande åtgärder har myndigheterna prioriterat:

- Förtydliga vägledning och arbetsrutiner för anmälan och utredning av brottsliga gränsöverskridande avfallstransporter.
- Förtydliga i Polismyndighetens beslagshandbok och ta fram en intern vägledning som ger stöd för att i högre utsträckning förstöra beslagtaget och förverkat avfall.
- Förtydliga tillsynsvägledningen om hur omhändertaget avfall får återvinnas.
- Utveckla vägledning om avfallsbedömning.
- Ta fram vägledning för funktionskontroller (avseende på vilka krav som gäller i de fall sådana behövs för en avfallsbedömning).
- Ta fram ett register över auktoriserade bilskrotare.

Miljöförvaltningen har inget att erinra mot de föreslagna åtgärderna utan bedömer så långt det är möjligt att det är åtgärder som är hjälpsamma för de olika myndigheterna och den samlade bekämpningen av avfallsbrottsligheten.

Ärendet har handlagts av:

Martin Kihlstrand
Verksamhetsutvecklare

E-post: martin.kihlstrand@miljo.goteborg.se
Telefon: 031-368 39 40